

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50
Cuba, Puerto-Rico y Estranger, 2'50.

SEGONS LA PREMPSA DE MADRIT

Als cataláns se 'ls ha de pintar aixís, y després... «tratarlos como á negros.»

(EL IMPARCIAL.)

Las garantías continúan suspensas, y seguie funcionando ab tot rigor la censura previa. Per lo tant si en lo present número hi troban alguna anomalia, haurán de tenir en compte que la premsa está sotmesa á l' acció del llapis roig.

NAUFRAGI

Un exemple faltava de que lo qu' está passant no pot tolerarse, ha vingut á donarlo la discussió del pressupost de la Marina. Ab passarhi 'ls ulls tan sols s'ha vist com se derrota y 's despilfarran tontament, pitjor que tontament, ridículament. Alguns oradors com en Maurra, com en Navarro Reverter ho han posat en evidencia citant casos estupendos, que si no fessen plorar farien riure. De tots els costats de la Cámara 's demanava que fos retirat lo tal pressupost, verdader padró d' insensatés y de cinisme.

Y en Silvela, l' home de la regeneració, que va pujar al poder á inaugurar una política nova:—No, senyors—va exclamar—lo pressupost de Marina no 's retira, mal m' haja de costar caure del candellero.

Es á dir:—Aquí soch á mantenir los mateixos vicis que han produhit la ruina d' Espanya, y si no 'us agrada, derroteume; pero 'us adverteixo que al caure jo cau tot, perque sense un pressupost aprobat, bo ó dolent, siga com siga, no hi ha govern possible.

Y vels'hi aquí Espanya tancada dintre de un círcul vicios qual centre es l' home del sentit juridich.

Vingué l' hora de votar la proposició Romanones qu' exigia la retirada del pressupost, y 's va veure lo que may s' hauria pogut imaginar. Diputats que havían abogant en pró de dita proposició votant en contra ó abstenintse. Minorías enteras que la patrocinavan, enginyantse de manera que l' govern no sortís completament derrotat. En fi: una comedia indigna y asquerosa.

L' etern joch dels compares que alternan en el menjador nacional: se 'n diuen quatre de frescas, pero tot desseguet fan las paus. Passan per tot menos per que desaparegui la taula, ahont fa 26 anys qu' están menjantse las entranyas de la nació. Quan la conciencia 'ls parla, cridantlos al cumpliment del deber li tapan la boca desseguida, pera no escoltar mes veu que la del estómach. No s' ha vist may un procediment mes ruhi ni mes gitanesch.

Y aquests son els que monopolisan las urnas electorals y 'ls que 's fan amos del Parlament, adulterant las elecciones: aquests els únichs que 's colocan en situació de mereixer la regia confiansa; aquests els que afrontan impávids el disgust públich, y que davant de la més mínima contrarietat, suspenen las garantías constitucionals y proclaman l' estat de siti.

La feta del pressupost de la Marina, que no es mes al cap de vall que un petit botó de mostra de tots los demés pressupostos, representa un desastre molt major que las horribles derrotas de Cavite y Santiago de Cuba.

Allá, al cap-de-vall, varen perdre's no més que dos esquadras massa débils, per més que l' país las hagués pagadas per bonas, pera resistir l' embat de un enemich poderós; pero en lo Parlament se provoca l' naufragi de tota una nació, pels mateixos qu' están empenyats en dirigirla en tota costa.

Coneixen el mal, y lluny de curarlo 's complauchen aumentantlo.

Están convenuts de lo que l' país desitja y l' sacrifican fent befa y escarni de sas honradas aspiracions. Tiran á l' aygua una per una todas las sevas esperansas.

Y quan el país crida y 's queixa, ells se quadran disposats á tirárseli al damunt ab todas aquellas foras que no varen servir pera salvar ni 'ls interessos ni l' honra de la nació en un día de compromís, y que avuy s' emplean excludivament en sostenir un estat de cosas botxornós é impossible.

¡Oh, quina tristesa sentim com espanyols! ¡Quina angunia com á homes!...

Perque may com avuy deuria alsarse una corrent formidable de oposició contra aquests homes funestos y descastats y tot lo qu' ells representan... Y no obstant, ningú sab trobar un bon camí de salvació... y hi ha qui 's tanca disgustat á casa seva, erigint per únich ídol el fréstech egoisme... hi ha qui s' entreté tocant las teclas que no sonan del piano de las Cámaras de Comers... hi ha en fi qui 's donaria per satisfet, ab tal que li concedissen el concert económic...

Tenim el naufragi á sobre, y ningú tremola, perque tothom, qui mes qui menos, sent que s' ha tornat de suro.

P. K.

LENS de ilusions, los representants del Ateneo popular de Valencia, van anarse'n á Madrid á interessar al govern en l' establiment de la ensenyansa integral y obligatoria. Perque lo qu' ells pensan:— La regeneració de un país caygut depén en primer terme de l' ensenyansa.

Es clar que sí, ¿quí ho dupta? Per medi de l' ensenyansa va rehabilitarse l' Alemania, després dels desastres napoleónichs. La instrucció torna als pobles forts, confiats y enérgichs.

Donchs bé, aquells valencians dignes propagadors de tan nobles propósitos, han tingut d' entornarse'n á la lluna del seu país natal, convenuts de que ab la gent que avuy governa no hi ha res que fer.

Los actuals governants no necessitan un poble ilustrat, sino un poble burro y deprimut que 's presti á carregar ab l' albarda dels seus abusos. Per aixó l' entregan al bras eclesiástich, á fi de que li ensenyi á tenir una santa resignació.

Aquí no ha de haverhi res obligatori ni integral, sino la carga integra dels pressupostos de 'n Villaverde, y al que s' aclofi baix el seu pes, se li crusa l' esquena á garrotadas.

Aquell jutge de Tortosa, que anys enrera presidint l' escrutini del Vendrell, va fer la patota pera donar l' acta á n' en Tort y Martorell, l' Audiencia de Tarragona l' ha condemnat á dos mesos y un día de arrest, costas, inhabilitació y 500 pessetas de multa.

Crech que valdria la pena de colocar en l' Audiencia tarragonina, una lápida commemorativa de un fet tan extraordinari en los anys de la justicia histórica.

¿Será veritat que al últim se concedirá un indult als que á conseqüencia del procés de Montjuich extingeixen pena en alguns presidis?

Diuen qu' en Silvela ho ha promés... Pero ¡ay! «promesas de 'n Silvela, aygua en cistella.»

No obstant volém creure que aquesta vegada farà honor á la seva paraula. Pero, vamos á veure: ¿n' hi haurá prou ab aqueixa mida de clemencia pera satisfacer las aspiracions del país y del mon enter qu' están reclamant una mida de justicia?

Amich Sol y Ortega: sento tenir que dirli que no estich, ni puch estar conforme ab la classificació que ha fet, com á base y objectiu de la Concentració democrática, dihent que primer de tot es la Patria, á continuació l' Dret, seguidament l' Estat, y per últim la Forma de Govern.

Aquestas distincions, li confesso, amich Sol, lo qu' es á mí m' escaman, y ab motiu, perque casi bé tots els que han saltat de la República á la Monarquia han comensat per ferlas... y per mes que vosté no tinga semblant intenció, el mer fet de ferlas posará sobreavis als republicans mes confiats en la seva conseqüencia.

Aquells quatre termes es millor sustentarlos tots junts, harmónicament amalgamats, y sense donar preferencia á l' un sobre de l' altre.

Vaji sino un exemple, vulgaríssim si vostés volen; pero molt gráfich.

Ens vé de gust, verbi-gracia, menjarnos una plata d' escarola ¿qué s' haurá de fer sino amanirla degudament? Suposém que l' escarola es la Patria; la sal, el Dret; el vinagre, l' Estat; y l' oli, la Forma de govern: donchs barrejantho tot es com l' escarola será bona.

Ara si algú se conforma á cruspisela sense amaniment, y després se menja la sal á grapats, y 's beu l' oli á culleradas y l' vinagre á raig, ¡que bon profit li fassa! Lo qu' es jo no li arrendo l' mal de ventre.

Ha arribat de París, ahont resideix habitualment, lo notable pintor catalá D. Antoni Fabrés, ab quina amistat ens honré desde fa molts anys.

Lo senyor Fabrés, que ha vingut acompanyat de sa apreciable familia, passará una curta temporada á Barcelona, proposantse exposar próximament algunas obras sevas que de segur cridarán l' atenció dels inteligents.

Datos edificants.

En los últims 5 anys la Trasatlántica ha devengat del Estat: 15.400.000 pessetas en concepte de subvencions y 105.600.000 pessetas per transport de soldats y retorn d' esqueletos.

¡Benehim al Cel que tants grans beneficis dispensa al devotíssim Marqués de las Cinquillas!

El qual del Pare nostre no 'n deu saber mes que alló que diu:

«Lo nostre pá de cada día, donaunoslo, Senyor, en lo día de avuy.»

Durant l' últim quinqueni aqueix pa ha costat á Espanya la friolera de 66,301 pessetas cada día.

En Sallarés, el concertista-económic Sallarés, que tant se desviu per la regeneració d' Espanya, al venir la votació d' un dels capítuls del pressupost de Marina que mes gatuperis conté, va votar en pro.

¡Aixis m' agradan els homes! Sobre tot la conseqüencia.

Davant dels contribuyents:—Aquest govern es un despilfarrador, aixó no pot continuar.

Davant del govern:—Tira, tira endavant: conta 'ab el meu vot.

Senyor Sallarés ¿permet que li digui una coseta? Quan siguém al Carnaval No cal que 's posi careta.

En Villaverde ho ha tornat á dir. Si l' día im aquest mes els pressupostos no están aprobats, deixa la cartera y se 'n va á casa.

¡Quina ganga si succehis així!

Els pressupostos sense aprobar y en Villaverde á retiro....

Aixó ja casi fora matar dos avestrussos d' un tiro.

No tinguin por, per xó. No será verdad tanta belleza.

En Silvela ja ho va dir: —¡Tot, tot, menos dimitir!

Projecte estupendo, y sobre tot, regenerador.

Un marino ha publicat un plan de «salvació d' Espanya», en virtud del qual diu que tot s' arreglaría en un tancar y obrir d' ulls.

¿Cóm se realisaría l' miracle?

Buscant trescents milions pera destinarlos inmediatamente á la construcció d' una esquadra, que faría tronar y ploure.

Aixó, als quatre días de lo de Cavite y Santiago de Cuba!...

Diguin si ara com ara

no vol humor sortí ab semblants brometas.

¡Trescents milions per barcos!

Ya te contentarás con tres pesetas.

Tenim l' ALMANACH DE LA CAMPANA DE GRACIA PERA 1900 completament acabat y á punt de sortir; pero per ara no surtirá, y ja compendrán per quina causa. Questio del temps. Fá un fret que pela, y lo qu' es l' ALMANACH DE LA CAMPANA DE GRACIA no volém que gasti tapa-bocas.

CARTAS DE FORA.—Cadaqués.—Encare que plena de faltas de gramática, es molt sentida la exposició que un pobre xicot espardenyer de aquesta vila ha dirigit á la reyna regent, exposantli l' cas en que 's troba de tenir que anar al servey, á pesar de ser fill únich de pares impedits, als quals vé mantinent desde l' edat de 16 anys, y que si ell se 'n ha de anar quedarán reduhits á la miseria. ¡Y tant poch que costaria tornar la tranquilat á una familia desconsolada!

Balaguer.—Hem tingut un predicatore deliciós, que per espay de 9 dias ha fet cargolar de riure á tots quants á falta de altras diversions han anat á sentirlo. ¡Si n' ha contat de quentos, anécdotas y xascarrillos! Semblava que 'n portava un sach tot plé, y no s' entenia de feyna á buydarlo. Aixó sí, els mes d' ells eran xocarrers y ordinaris de sobra. Mes, qué s' hi farà: cada hñ té la seva manera especial de cultivar el género cómich.—Qui mes hi ha guanyat en tot aixó es l' explotador del teatro mistich, que aixis com sempre feya pagar tres céntims de las cadiras, per aquest cas especial n' ha exigit cinch. Hasta hi ha qui calcula que ab la ganancia de aquest augment se 'n podrà fer una sotana nova.

Tortosa.—Y vá de pastoral. La que ha expedit el nostre mitrat diu entre altras cosas: Que la plaga de la filoxera ha vingut per la justa cólera del cel, moguda pel periodisme lliberal y masónich, verdadera filoxera de las ánimas que seca l' arrel y l' fruit de las sevas bonas obras, y pel cinisme y l' descoco de las sectas en calumniar y deprimir els prestigis de las ordres religiosas.—Y ara si algú troba que no quedá ben explicada científicament la causa de la filoxera, haurá de reconeixer que no arriba á més la ciencia ni la conciencia dels que ab tan profit cultivan la vinya del Senyor, els quals no l' han de temer poch ni molt la filoxera, mentres el govern, per lliberal y masónich que siga, els vaja pagant el sou.

Reus.—Es natural que l' iglesia, per ser com diuen lloch de oració y temple de Deu, hauria d' estar oberta á tothom ¿no es veritat? Donchs diumenje passat la de Sant Francesch se feu servir pera l' reparto de premis de un certámen; l' entrada era per medi de targeta y s' usavan ademés unas contrasenyas per ocupar assientos preferits. Sembla que per fer aqueixas funcions, haurían de deixar las iglesias en pau, y valerse dels teatros.

Mollerusa.—També aquí 'ns ha caygut l' epidemia que 's manifesta ab l' aparició de las placas del re-i-naré, sens provocar la més mínima protesta. Al contrari, no falta qui ha

propagat y qui admet com a cosa certa, que mentres hi haja aqueixas *latas* als balcons no 'ns ha de faltar pa ni vi, ni tot lo necessari per la sustentació del cos. ¡Sembla impossible qu' en un poble com el de Mollerusa, vaja cundint l' estúpit fanatisme!

Palafrugell.—Tinc el gust de manifestarli que 'l dia 8 del actual s' efectuá 'l matrimoni purament civil de la senyoreta María Gombau ab Benito Roig.

Capellades.—En lo Centre Católich ha tingut lloch una vetllada literaria-musical, ab la particularitat de que molts dels que hi prengueren part professan idees molt distintas que ja casi no caben als telers. Els amos no tenen prou caixes per guardarlos, mentres nosaltres podém anar pel mon sense butxacas. ¿A qui 's deu, donchs, que no haja tornat a parlarse de associació? ¿Es que per lo que respecta a Igualada, hi ha interessats en fer corre la bruixa?

Igalada.—Temps enrera s' havia format una comissió pera realisar l' associació de teixidors y teixidoras, que de molts anys ensá passém una vida molt trista, puig treballant de las 5 del matí a 2 quarts de 8 del vespre, no arribém a guanyar ni pels aliments mes necessaris a la vida. Ni 'ls abusos poden allargarse mes, ni tampoch els trossos dels fabricants que ja casi no caben als telers. Els amos no tenen prou caixes per guardarlos, mentres nosaltres podém anar pel mon sense butxacas. ¿A qui 's deu, donchs, que no haja tornat a parlarse de associació? ¿Es que per lo que respecta a Igualada, hi ha interessats en fer corre la bruixa?

CONCERT

No es l' económic: es el polítich. D' aquell diuhem que no n' hi ha de fets. En cambi, aquest ha quedat organizat ab una rapidés admirable.

¡Quina armonia! Fins els tons més discordants, fins los instruments més antagoníchs s' han posat d' acort!

La gaita, el bombo, las castanyolas, el pandero, la flauta, el cornet... tots hi han fet el seu paper; ni un sol ha desafinat. L' empresari ja no sabia ahont donarla. En l' orquesta hi bufava un ayre d' indisciplina que feya por. Qui més qui menos, cada músich amenassava donar una nota propia é independent, sense preocuparse del conjunt.

En Canalejas, el primer violí, deya que ell en venint l' ocasió, tocaria lo que li dongués la gana. L' encarregat dels platerets, en Romero Robledo, anava escampant per tot arren la seva intenció d' aixordar als músichs, al públich y als acomodadors.

Lo flautí, un tal Maura, prometia deixar anar unas notas tan agudas... com la punta d' una llansa.

¿Qué farém?—dava l' empresari al encarregat de la taquilla, veyent venir una catástrofe.—Si aquests músichs no arrian velas, tot aixó se n' va a can Taps.

Per la seva part, el públich ja s' preparava a riure. Un concert de galls y notas falsas... ¿quin espectacle millor que aquest, per una gent bélica y saragatera com la d' aquí? Afortunadament el director d' orquesta no es del tot manco, encare que esquerrá, y va tenir una bona ocurrencia.

El mestre Silvela, al arribar el moment crítich, empunyá la batuta y doná la senyal de comensar. Pero avants va fer als professors aquesta advertencia:

—Molt cuydado, senyors: aquest concert es a benefici de la patria.

¡Qué va haver dit! ¡La patria!... Davant d' aquesta paraula han de desapareixer tots los rencors, todas las diferencias, tots los antagonismes musicals.

La orquesta en pes va mostrarse conforme. —¿Ha parlat de la patria? Pues a tocar bé.

Unicament hi havia algú qu' en veu baixa murmurava: —Pero 'l públich ¿qué pensarà? ¿qué dirá?

—Que pensi y que digui lo que vulgui. El crit del director ens ha arribat al cor, y quan un músich posa el cor en una pesa, s' olvida del públich, del exércit, de la marina y hasta del clero.

En efecte, ha comensat el concert... y ja s' ha vist el resultat.

Tot ha anat conforme en los ensaigs s' havia convingut. Los passatjes vigorosos s' han tocat ab vigor; los dolços, ab dolçura; los sentits, ab sentiment; los tristos, casi bé plorant...

Y ni un rossament, ni un retard, ni una espifiada. Tot lo mateix que una seda.

El públich, es clar, després de lo que se li havia promés ¿qué havia de fer? Escometre als professors y demanarlos una explicació de la seva conducta.

Ha vist als músichs sagastins y, —¿Aixó es lo que havíam quedat?— els ha dit. Y 'ls sagastins han respost:

—¡Ah, fill meu! La patria, quan se tracta de la patria... Ha empres als gamacistas:

—¿Y alló, senyors puritans? —¡Oh, la patria, la patria! Lo mateix li han contestat els tetuanistas:

—Avants que tot, la patria... Y 'ls romeristas:

—La patria; primer que res, la patria... Fins els republicans s' han servit del mateix argument:

—Bé es veritat que havíam soltat prendas, pero la patria, la patria... El públich s' ha bagut de contentar ab aquesta explicació y 'ls senyors músichs s' han quedat tan frescos y descansats...

Aixó últim es lo que més admira. Perque creguin que lo que acaban de tocar té bemols, molts bemols.

FANTÁSTICH.

ENTRE BASTIDORS

—Don Práxedes, vé molt bé, —¿Que hi ha alguna novetat?

—Gravíssima. El seu remat no sé qué dimontri té. Noto que s' encalabrina y que parla ab l' un y ab l' altre ab l' idea de combatre el pressupost de Marina.

—¡Ay don Francisco! ¿Y per xó vé ab tan esferehiment? ¿No sab que probablement també 'l combatié jo?

—¿De veras, amich Sagasta? —Tal com li acabo de di.

—¿Pero no comprén que així m' inutilisa, m' aplasta? —¿Qu' es criatura! ¿Qui ha parlat d' inutilisá á ningú?

Jo lo que vull es fé 'l bú, no fer mal en realitat. Potser, segons com m' inspire, creuran que 'l vaig a ferí,

potsé apunti, pero al fi no tingui cap por que tiri.

—De manera que... —Realment el pressupost de Marina ha alsat molta tremolina y alborotat a la gent.

Jo, que barrino per quatre y he estudiat bé la qüestió, vist l' estat de l' opinió comprench que 'l haig de combatre.

—No obstant... —Calli, deixim di.

Ara jo aniré al Congrés, deixaré que 'ls baladrés me preparin el camí.

Que fassin critica viva, que diguin la vritat clara... Riguisen: aquests encare no han rebut l' alternativa.

Quan ells hajin acabat, demano jo la paraula, y ¡hasta 'l tapet de la taula n' ha de quedá esgarriat!

—¿Cóm vol dir? —Que parlaré més durament que ningú.

Diré que 'l govern ens dú al abisme; que no té ni pensament ni criteri; qu' esté empañat; que may s' han vist disbarats com els d' aquest ministeri; que son vostés una colla d' infelissos plens de fum, y que tot aixó, en resúm, més que una nació es un' olla.

Pero... que perque jamay puguin dir que 'l mén partit en res ha contribuít a aumentá aquest guirigay, posant de banda la inquina, per més que no l' aprobém, jo y 'ls meus amichs votém el pressupost de Marina.

—Molt bé: lo que importa es vence; sigui del modo que sigui.

—Y que 'l poble entre tant digui: «¡Encare hi ha qui 'm defensa!»

—Mentres voti, ¡ataqui!

—¿Qué? No fora extrany que al final hasta 'l tractés de moral: no s' ha d' admirar de re.

—Conformes; ¿quedém així? —Si senyor: vaji segú.

Es alló: avuy jo per tú, demá tú ho farás per mí.

—¡Vaja! Si m' ajuda ab fe, a son temps tindrà la paga.

—¡Adiós, senyor de la daga!

—¡Abur, mestre del tupé!

C. GUMÁ.

AL TRANSVAAL

Los inglesos han emprés las operaciones en gran escala, pero a pesar de las numerosas forasas de que disponan, fins ara permaneixen paralizats y sufrint de tant en tant algún contratemps bastant serio.

Los boers continúan sitiand y expugnant a Ladysmith, a Kimberley y a Mafeking. Tots los esfuerzos que ha fet l' inglés per llurar a aquestas tres poblacions, situadas la primera al S. del Transvaal y las dos últimas a ponent de Orange han resultat completament inútils.

Los boers están sólidamente fortificats, y cada vegada que 'ls inglesos intentan avanzar, ells obligan a emprendre mes que depressa la retirada. Pera seguir endavant haurian de forsar lo pas de rius caudalosos, y de aqueixas corrents fins ara 'ls boers ne tenen las claus.

Un dels descalabros mes importants per l' inglés ha sigut el combat de Stormberg. En ell lo general Gatacre, compromés a acudir en auxili de lord Methuen ha sufert una derrota completa, que li ha costat numerosas baixas de morts y ferits y mes de 600 presoners.

A última hora l' mateix lord Methuen n' ha suferta un' altra, de molt mes seria pera no ser menys que 'l seu tinent.

Pero no es aixó encare lo mes grave. La situació dels inglesos va sent a cada instant mes apurada gracias a l' actitud decidida dels *afrikanders* que s' van posant resoltament al costat dels boers. Si aquest moviment va continuand, prompte els inglesos no serán amos sino del terreno que trepitjan, y encare haurán de obrir molt els ulls pera no ser victimas de determinadas sorpresas.

Plens de rabia fusellan sense pietat a tot *afrikander* a qui atrapan ab las armas a la má; pero es probable que s' vejan obligats a moderarse algún tant, si 'ls boers que tenen en lo séu poder molta carn fina dels inglesos, se decideixen a pendre sangrentas repressalias.

En tots conceptes la campanya pinta molt mal pels inglesos, y aixó que s' figuravan sería un passeig triumfal. Fins ara 'ls resulta una terrible carrera de baquetas.

CONTINUÁN celebrantse á ca'l bisbe 'ls ensaigs de concert, que no se si resultará económic ó sacro.

Pero de totas maneras hi ha motiu per pensar que la música deu ser un bon xich enrevessada, atenant a lo molt que costa tirar la cosa endavant, trayentla a llum perque 'l públich pugja judicala.

Algú creu que n' sortirá 'l concert de la Fé... y com que a la Fé la pinta ab la vena als ulls casi val tant com dir que n' sortirá un concert de cegos.

En Fabié, a imitació de molts personatjes de Madrit, va disposar que al morir l' amortallessin ab un hábit de frare.

Jo per la meva part prometo ferme amortallar de granader dels Madgiars.

Perque fins després de mort m' agradará empaytarlos.

Trobo molt bé que s' estableixi 'l descans dominical; pero hauria de ser absolut y obligatori per tothom.

Lo mateix pel obrer, que pel capellá.

De altra manera es molt trist que mentres l' operari s' veu privat del jornal del diumenje que prou 'l necessita pera satisfer las necessitats de la séva familia, a las Iglesias, siga 'l diumenje, 'l día de la senmana en que s' fan els millors negocis, llogant cadiras y cobrant el preu de tots els serveys religiosos.

Y vaja, que la justicia ha de ser igual per tothom. O tots moros ó tots cristiáns.

LO QU' HEM PERDUT:

Cuba: 118,833 kilómetros quadrats ab 1.631,690 habitants.

Puerto-Rico: 9,315 kilómetros quadrats ab 798,570 habitants.

Filipinas: 296,182 kilómetros quadrats ab 7.832,719 habitants.

Total: 224,330 kilómetros ab 10.262,979 habitants.

**

LO QU' HEM GUANYAT:

La suspensió de las garantías, l' estat de siti y la censura previa.

**

Etimología:

REGENERACIÓ. Se compón de las dos paraules *Re* (Nada) y *Generació* (Generación). Y en Silvela l' aplica al peu de la lletra: *re* per la *generació* actual; *re* enterament, pel país.

Han cridat molt l' atenció los exercicis y evoluciones que practica l' esquadra inglesa de Gibraltar, unas vegadas davant de Tánger, y otras a la vista de las costas espanyolas.

Tot aixó succeheix mentres John Bull reb la gran pallissa a n' el Sud d' Africa.

¿Será que 'l Lleopart inglés s' ha tornat mico?

En aquest cas ¡molt ojo! Perque mentres els boers li tindrán subjectes els brassos, es molt capás de probar de compensarse, pegant grapada ab las mans dels peus.

Aixís ho arreglan els paisáns de Darwin: podrán rebre pallissas, pero lo qu' ells no volen perdre may.

L' altre dia passava 'l repartidor de la revista *El Urbión* per davant de l' iglesia dels Jesuítas, quan una munió que sortia de aquella cofurna, sens dupte ab las orellas una mica calentas de santa devoció, comensá a insultarlo, donant crits de «¡Mateulo!»

Per fortuna la presencia de un municipal va tenir a ratlla a tota aquella nierada de faristelas.

**

Sobre aquest particular, vé molt a tom reproduhir aquell quento tan conegut.

—Un día vaig plantar patatas ¿y qué dirían que m' va sortir?

—Patateras.

—No, ca: una manada de porchs que se las van menjar

També aquí a Espanya s' han plantat ideas llibe

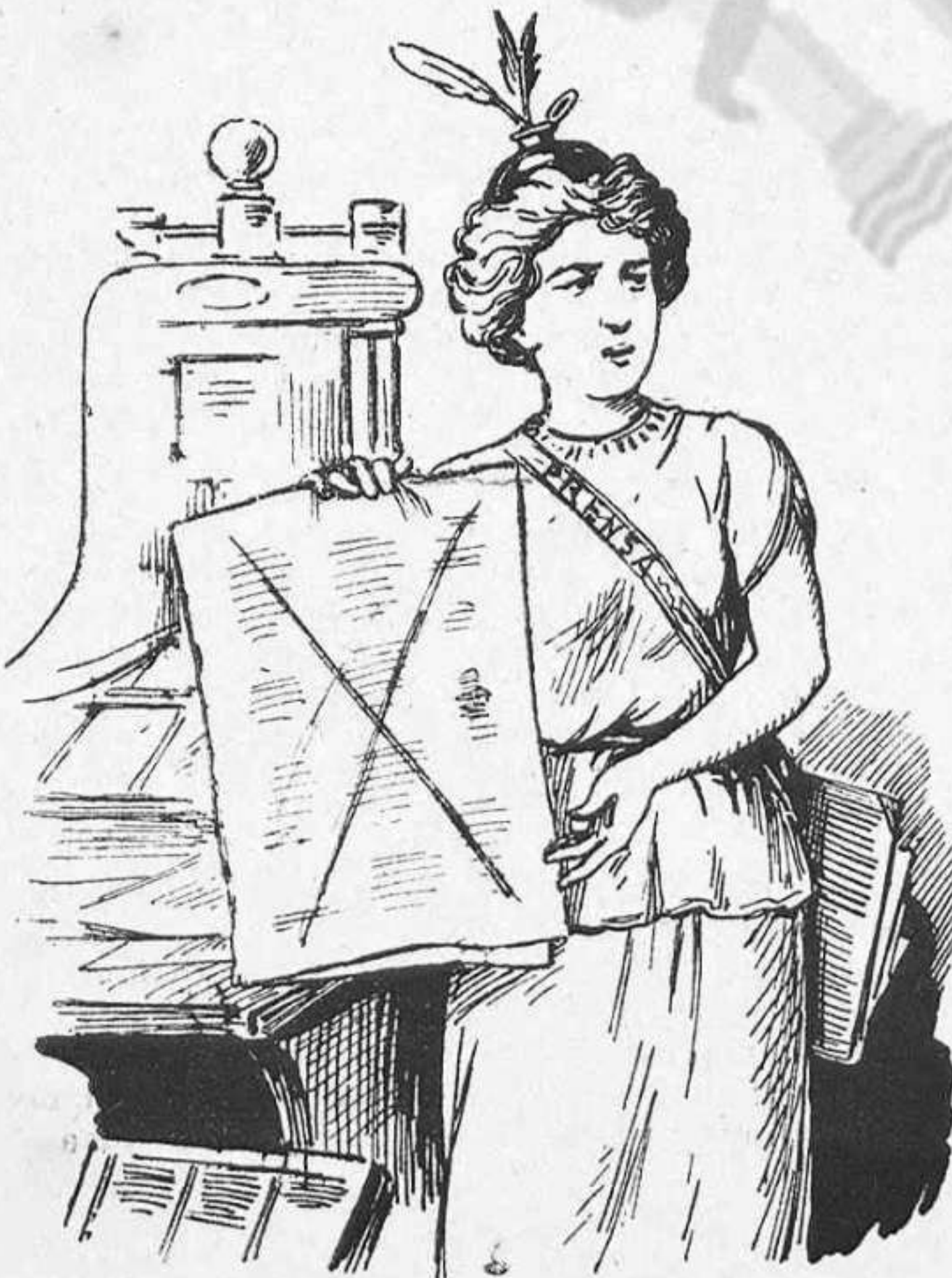
ACTUALITATS

Entre comparses:—Tira al dret, Paco, que jo ja t'aguanto.

Portant carbassas, fá de bon nedar.

A n' motllo no hi es; pero la creu casi surt sempre.

ALMANACH de LA CAMPANA DE GRACIA

per a l' any 1900

Dada la indole exclusivament politica d' aquest ALMANACH, á pesar de tenirlo llest y á punt de sortir, convensuts de que la censura no 'ns el deixaria passar, 'ns veyém obligats á suspendre sa publicació fins que desapareguin las circunstancias anormals

Continua oberta la llista de pedidos

... y surt la farám jesuítica á fer ab ellas lo que van fer els porchs del quento ab las patatas.

No queda temps material perque 'ls pressupostos restin aprobats el día primer de janer. No obstant vostés veurán com s' aproban, encare que s' haja de apelar al recurs de no deixarlos discutir.

Els polítichs de la restauració hi están interessats, y 's farà lo qu' ells vulgan, mal el país brinqui de rabia. Els polítichs de la restauració son aixís: quan se tracta de temps sempre tallan curt. En cambi quan se tracta de impostos tallan sempre llarch.

—Fora grupets!... Els grupets no conduheixen á res! —ha dit l' Avi Sagasta.

Aquesta ha sigut sempre la preocupació del home del tupé: Taula rodona, taula gran y á menjar tots junts.

¿Saben per qué no 's fa cap reforma, ni cap economia, ni la mes mínima millora?

Senzillament: perque la situació es un pilot d' escombraries. Per treure'n sols un cabás, seria precis descalsarlo, y descalsantlo s' esclavissaria, anant-se'n á terra en pes.

Per aixó ningú s' atreueix á tocarlo. Será precis que vinga 'l carro de la Revolució, que 'l reculli y se 'l emporti.

Sembla que ara fa poch han pogut escapar-se del cautiveri dels filipinos uns cent cinquanta frares.

Mala ocasió han escullit, me sembla á mí ¿Ara que justament vé Nadal, fujen del Aguinaldo?

Ha mort l' almirall Bermejo, qu' es aquell que á la primera noticia del combat naval de Cavite, va felicitar calurosament á n' en Montojo. Y á pesar de tot va continuar com si tal cosa desempenyant la cartera de Marina.

Vels'hi aquí un home que al partir del mon no pot haver anat al Cel, ni al Purgatori, ni al Infern. Estich mes que segur que s' haurá quedat als llims.

Paraulas de 'n Canalejas en el Congrés: «Aquí estamos representando una comedia indigna. Esto es intolerable. Resulta inútil que las oposiciones hagan acopio de argumentos si el Gobierno decide desoirlos. Debemos acabar de una vez. Aquí sigue dilapidándose sin oír las protestas del país, cuando pueden hacerse verdaderas economías sin desorganizar nada.»

En Canalejas te rahó: están representant una comedia indigna. Y al país que tan cara li fan pagar l' entrada, no li deixan ja expedit ni 'l dret de xiularla.

Ha dit en Silvela que las excitacions de la circular de 'n Paraiso no han de produhir cap efecte, per haver-se las classes productoras colcat patrióticament al costat del govern.

Y tant al costat seu, que 'l govern á molts industrials per tenirlos mes prop, fins els ha donat estada franca en un edifici de la seva propietat.

En el chalet del Carrer de Amalia.

SOLUCIONS

[A L' INSERTAT EN LO PENULTIM NUMERO]

- 1.ª XARADA.—Ca-vi-te.
- 2.ª ANAGRAMA.—Sever—Revés.
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—Un músich de regiment.
- 4.ª ROMBO.—

S
P O P
P A L L A
S O L S O N A
P L O R A
A N A
A

- 5.ª GEROGLIFICH.—D en calent en calent se pelan.

Han endevinat totas las solucions los ciutadans Pataka, Un Xim-xim, D. Maca y Un Sarauhista; n' han endevinadas 4: Un Pinatell, J. Tossut; 3: Noy de Cadaqués, P. Borrimba y Un Sara-gatero; 2: No miris prim y Verdulaga, y 1 no més: Un electricitat, P. Naps y Cols y Sicut-érat.

ENDEVINALLAS

XARADA

De Barcelona un carrer trobarás qu' es *hu-tres-quart*, y la *segona* un adverbí. Aixó crech que 't bastará per trobar la solució molt fácil d' endavinar, més si 't dich qu' es un carrer barceloní 'l meu *Total*.

P. SALÓM MORERA.

ANAGRAMA

Lo tot que ahí 'm vas donar per ferte un despreci, Agneta, al total lo vaig tirar.

J. VILÁ.

TRENCA-CLOSCAS

IGNACIO CONDEMINAS LLERO

Formar ab aquestas llettras degudament combinadas lo títul de una sarsuela catalana.

UN DE LA FIGA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 6—Consonant.
4 2—Nota musical.
3 2 4—Moneda.
4 5 4 2—Nom de dona.
6 5 4 4 2—Animal de ploma.
1 2 3 1 2 4—Un vent.
1 2 3 4 5 6 7—Eyna de fuster
1 3 2 4 4 2—Instrument.
1 5 3 3 2—Prenda de vestir d' home.
4 7 3 2—Instrument.
3 2 6—Peix.
6 7—Arbre.
2—Vocal.

PAQUITA PAGA.

GEROGLIFICH

X X
D I I I
los
N I I I

UNA CATALANISTA.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans Poca-roba, F. R. G. de Badalona, Pau Burrimba, Marqués dels Encenalls, Mira y no 'm tochs, L. P., Anton del Mars, J. J. M., A. Artiller, Un Excursionista, Un Pinatell, Avi Vell, V. Illa, Pep dels Cinquanta y Un Boer:—Lo qu' envian aquesta setmana no fa per casa.

Ciutadans Aiger Elias F., M. Pioraner, R. Morán, Un Xambó, Sisket D. Palla, E. Zola y B., Miquel Planas, Un Zebedeo, J. Gorina y Roca, M. E., Andreu Mir, Un Calavera, P. Salóm Morera y Un estudiant vilafranquí:—Insertarém alguna cosa de lo que 'ns envian aquesta setmana.

Ciudadá Samuel: Lo que forma la primera part de la seva carta no 's pot publicar en temps de censura previa: de lo restant ne parlarém la setmana próxima.—A. A. A. (Rubí): No ho enteném prou clar.—A. Maseras: Salvat que al últim vers de la penultima estrofa li sobra una silaba, la composició va bé.—R. Suriñac: Aceptém la seva composició.—P. Colomé: Procurarém complaure'l, cas que no s' haja extraviat l' original.—P. Giralt Guell: La composició es fluixa.—Frater: Y la de vosté molt incorrecta.—Enrico: Y la seva bastant desgabellada.—Angel Montanya: Queda acceptada la que 'ns remet.—Salvador Bonavia: Pot passar á recullirho sempre que tinga gust.—Rapevi: G. apesa y expressa no consonant: salvat aquest defecte, la composició podria insertarse.—R. Campins Serra: No 'ns acaba de fé 'l pes.—Noy de la Sal: En los traballs que 'ns envia s' hi descubreix massa l' esforç: resultan poch espontaneos, y per altra part no diuen res de nou.—J. Ruiz Folguera: No ho trobém acceptable.—P. Cailá: La composició es molt mansa.—L. Codina: Y la de vosté molt fluixa.

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.